

SCENARIUSZ LEKCJI HISTORII W KLASIE ÓSMEJ

TEMAT: Starosielce. Wywózki na Sybir

Cele ogólne:

- zapoznanie ucznia z tematyką wywózek na Sybir
- przedstawienie wspomnień świadków

Cele operacyjne:

- uczeń potrafi wyjaśnić kto i dlaczego wywoził ludzi na Sybir
- uczeń rozumie zmianę jaka nastąpiła w Starosielcach po wejściu Niemców w 1941 roku
- uczeń pamięta najważniejsze daty związane okupacją sowiecką i niemiecką

Metody:

- praca pod kierunkiem
- pogadanka
- wykład

Środki dydaktyczne:

- zdjęcia
- źródła historyczne ze strony Pamięć Ożywiona – film pt „**Starosielce. Na Sybir i do getta - wspomnienie Heleny Andrzejewskiej**”
- tablica

Fazy	Przebieg lekcji	Uwagi
przygotowawcza	<p>1) Cz. porządkowo – organizacyjna.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaprowadzenie ładu - sprawdzenie obecności <p>2) Kontrola i utrwalenie wiadomości z lekcji poprzedniej.</p> <p>Zapisanie tematu lekcji oraz notatki.</p> <p><i>T: Wywózki na Sybir w kontekście wspomnień mieszkańców Starosielc.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Kiedy Sowieci weszli do Starosielc i jak długo w nich pozostali?</i> <i>2. Dlaczego Sowieci wywozili Polaków na Sybir?</i> <i>3. Ile było wywózek i dlaczego to właśnie mieszkańcy Starosielc byli nimi szczególnie dotknięci?</i> <i>4. Wysłuchanie relacji Heleny Andrzejewskiej.</i> <p>3) Ogniwo wiążące: (pytania do uczniów)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na poprzedniej lekcji rozmawialiśmy i omawialiśmy sytuację społeczną Starosielc u progu wojny. - Czym przede wszystkim zajmowali się mieszkańcy Starosielc? - Czy słyszeliście kiedykolwiek w domu o wywózkach na Sybir? 	<p>5 min</p> <p>3 min</p>

<p>wykonawcza</p>	<p>4) Opracowanie nowego tematu.</p> <p>Nauczyciel wprowadza klasę w temat i przedstawia ogólną problematykę wywózek. https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/137719,Deportacje-Polakow-w-glab-Zwiazku-Sowieckiego.html</p> <p>Uczniowie powinni przede wszystkim z krótkiego wykładu: - zapamiętać jak długo trwała okupacja sowiecka – IX 1939 – VI 1941. - zrozumieć kto był przede wszystkim skazany na wywózkę na Sybir – w tej grupie znajdowali się kolejarze, którzy stanowili większość mieszkańców Starosielc.</p> <p>Zapisanie notatki w zeszytach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W efekcie układu Ribbentrop – Mołotow tj. układu między Związkiem Sowieckim a Niemcami Hitlerowskimi nastąpił podział II Rzeczypospolitej pomiędzy tych dwóch agresorów. Na terenie białostoczczyzny od końca września 1939 roku do 27 czerwca 1941 roku trwała okupacja sowiecka. 2. W tym czasie przeprowadzono cztery wielkie deportacje (1940–1941) w których wywieziono minimum 330 tysięcy ludzi, miały one doprowadzić do zniszczenia śladów polskiej państwowości na zajętych przez Sowietów obszarach. 3. Wywózki objęły przede wszystkim polską elitę, która była częścią społeczeństwa najbardziej świadomą swej narodowości i przynależności państwowej. Deportowanych potraktowano jako grupę destabilizującą sowiecki ład na zajętych terenach. Usunięcie intelektualnej i kulturalnej elity było więc podstawowym warunkiem skutecznej sowietyzacji i pełnej aneksji zajętych obszarów. <p>Uczniowie oglądają film pt „Starosielce. Na Sybir i do getta - wspomnienie Heleny Andrzejewskiej” pierwsze 1,5 minuty</p>	<p>15 min.</p> <p>10 minut</p> <p>2 minuty</p>
<p>kontrolna</p>	<p>5) Rekapitulacja pierwotna - Czym przede wszystkim była okupacja sowiecka w oczach małej Heleny? Czego się bała? Jak potraktowała wyjście Sowietów ze Starosielc?</p> <p>Ocena pracy uczniów na lekcji.</p>	<p>10 minut</p>